

Évközi 27. vasárnap

Ter 2,18-24

Hús a húsból, csont a csontból

Azután így szólt az Úristen: „Nem jó az embernek egyedül lennie. Alkotok neki segítőtársat, aki hozzá illő.” Az Úristen megteremtette még a földből a mező minden állatát, s az ég minden madarát. Az emberhez vezette őket, hogy lássa, milyen nevet ad nekik. Az lett a neviük, amit az ember adott nekik. Az ember tehát minden állatnak, az ég minden madarának és a mező minden vadjának nevet adott. De a maga számára az ember nem talált segítőtársat, aki hasonló lett volna hozzá. Ezért az Úristen álmot bocsátott az emberre, s mikor elaludt, kioette egyik oldalcsontját, s a helyét hússal töltötte ki. Azután az Úristen az emberből kivett oldalcsontból megalkotta az asszonyt, és az emberhez vezette. Az ember így szólt: „Ez már csont a csontból és hús a húsból. Asszony a neve, mivel a férfiből lett.” Ezért a férfi elhagyja apját és anyját és feleségéhez ragaszkodik, s a kettő egy test lesz.

A teremtéstörténet legkülönösebb akciója az asszony teremtése. A férfi és a nő különbözősége egymás alá és fölé rendelése sokat foglalkoztatta a keleti kultúrákat. A férfiak vezette társadalmakban a nő alsóbbrendű volt. A bibliai teremtéstörténetben azonban elsősorban a kérdés az emberhez méltó társ megtalálása. Az ember megteremtése után Ádám hatalma félig isteni lesz, hiszen az állatoknak ő ad nevet, amely az isteni hatalom egyik jellemzője. De az állatok között, amelyek alsóbbrendűek, Ádám az ember magányát éli át. Az isteni segítség ekkor jön, amikor álmot bocsátva rá, megformálja belőle az asszonyt. A bibliai történet héber változatában egy szójátékot is találunk a férfit „is”-nek az asszonyt pedig „isah”-nak nevezi. Ez a szójáték is utal a férfi és a nő összetartozására, amelyet a házasság intézményének megalkotásának tekintenek.

Ez az állapot még a bűnbeesés előtti állapot, amely a férfi és a nő kapcsolatát zavartalanná teszi. Csak azt hangsúlyozza a bibliai történet, ami kettőjüket összeköti, és a férfi-nő ellentétről csak a bűnbeesés után tesz említést.

A férfi-nő kapcsolatának keleti történeteiben igen erős elem a szexualitás. Sok esetben a mítoszok a nőhöz kötik a szexuális élményt, amely a férfi számára végzetserű, olyan, mint a halál. Ebben a történetben in-

kább a szerelmes férfi és a szerelmes nő egymásra találását fedezhetjük fel mint a két egymással állandóan veszekedő és rivalizáló személyek, nemek harcát. Itt Éva teremtése Ádám magányát oldja fel, és találkozásuk következménye a kölcsönös öröm. Érdekes, hogy az új teremtés, Éva nem szólal meg a történetben. Csak Ádám, a Biblia szerint a teremtésben az első, a korábban teremtett fejezi ki örömét. Éva hallgat a történetben, nem közli a Biblia, hogy neki mi volt az első tapasztalata Ádámról.

A Darwin-féle Fajok eredete c. mű megjelenésétől kezdve a bibliai teremtéstörténet és az ember teremtése is folytonos nehézségekkel küszködik. Ennek oka, hogy a bibliai elbeszélést sokan történeti elbeszélésnek fogták fel, nem eredetmagyarázó mítoszként kezelték. Így a Bibliában a bűnbeesés előtti állapotként leírt történelmi periódus meghatározása is problémássá vált. Nem tudjuk, hogy a fejlődés történetben volt-e olyan fázis, amikor a férfi és a nő egyenlő társként konfliktusmentesen, kölcsönös megértésben élt. Az ember-ember párbeszéd rengeteg örömet szerezhet mindkét félnek, és gazdagíthatja egymás életét. Amit azonban ez a párbeszéd megszakad, és megjelenik a hatalmi versengés, a társ gyötrő, korlátozó tényezővé válik, akinek jelenléte korlátozza a másik létezését. Az asszony teremtése kétségtelenül a kiteljesítés fázisát és az egymásra találás örömét írja le. Talán érdemes hinni abban, hogy nemcsak a mítoszban, hanem a történelemben is volt egy olyan korszak, amelyben a férfi és a nő nem ellensége, nem felettese, hanem társa volt egymásnak.

Az utóbbi időben a nemek közötti ellentétet a nemek különbözőségének elmosásával igyekeznek megszüntetni. Úgy tűnik sikertelenül. A férfi és a női lét nem csupán szexuális másságot jelent, hanem gondolkozási és létezési különbséget is. A férfi megértheti, amit egy nő gondol, de perverz dolog lenne, ha nővé akarna válni, és fordítva. Egy nő megértheti azt, amit egy férfi gondol, vagy érez, de ha férfitvá akarna válni, akkor megszűnnék az a különbség amely egymás számára érdekessé teszi őket. A nemi identitás elfogadása és annak a másik nem szolgálatába állítása a magány feloldását jelenti, és azt is, hogy létevel ad valamit a férfinak és a nő a férfinak. Kár hogy az egyének életében ez a fázis és ez az egymásnak örömet szerezni akaró szándék idővel elhalványul, esetenként tragikus ellentétbe fordul. Reménykednünk kell, hogy a bűnbeesés után is visszaszerezhető az éden, Isten segítségével és egymás támogatásával.